

бізнес-планів, їх презентації здобувачам академічної групи або діючим підприємцям та бізнесменам під час круглих столів в онлайн-форматі за форматом Dragons Den.

Отже, практичний характер навчальних дисциплін з менеджменту, використання вищезазначених та інших форм зв'язку навчального процесу з практикою під час дистанційного навчання дозволить майбутнім менеджерам сформувати компетентності, необхідні для успішної професійної діяльності.

Бібліографічний список:

1. Ткачова С.С., Чатченко О.Є. Практична складова як мотивація до студентоцентрованого навчання менеджерів. *Синергетична концепція розвитку студентоцентрованого навчання – забезпечення якості вищої освіти: Друга Міжнар. наук.-метод. конф. (25 вересня 2020 р.): [тези]; редкол.: О.І. Черевко [та ін.]. Х. : ХДУХТ, 2020. С. 172-173.*

2. Сидорук А., Омеляненко Г. Інформаційні системи і технології в системі підготовки майбутніх фахівців сфери туризму та готельно-ресторанного бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2022. № 36. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-36-48>

ТКАЧУК Г.Е., кандидат педагогічних наук
ДПТНЗ «Вінницьке міжрегіональне вище
професійне училище», м. Вінниця
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-0892-9282>
E-mail: anna_tkachuk@ukr.net

ЦИФРОВА КУЛЬТУРА ПЕДАГОГА В УМОВАХ ЕЛЕКТРОННОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Сьогодні цифровізація освіти є провідним фактором, який визначає забезпечення глобальної конкурентоспроможності української освіти. У процесі цифровізації фундаментально змінюється сама структура навчання та організація освітнього процесу. Використання нових цифрових технологій є

початковою умовою для подальшого розвитку цифрової педагогіки.

В умовах розвитку інформаційного суспільства вся педагогічна спільнота знаходиться в інтенсивному пошуку таких форм організації освітнього процесу, які б забезпечували правильний баланс між кращими традиційними методиками та новими формами і методами навчання, що ґрунтуються на інформаційно-цифрових технологіях [3].

Дослідженням цифрового навчання, цифрового освітнього середовища, специфіки організації освітнього процесу у новому форматі у вітчизняній педагогічній науці та практиці займалися В. Биков [1], М. Лещенко [1], С. Масліч [2], Л. Тимчук [1] та інші, які зазначають, що цифровізація освітнього процесу призводить до посилення та зміни освітянського досвіду й переформатування навчання і викладання, а формування цифрової культури особистості можливе лише за умов забезпечення ефективного функціонування електронного освітнього середовища

Поняття цифрової культури, на наш погляд, охоплює широкий спектр якостей та навичок, необхідних для підготовки майбутніх спеціалістів у процесі цифровізації освітнього процесу. Цифрова культура – набір компетенцій, які дають людині можливість користуватися цифровими технологіями задля забезпечення комфортного існування, встановлення комунікації із суспільством та вирішення цифрових завдань у цифровому просторі у межах конкретної професійної діяльності.

У поняття «цифрова культура» входять:

- цінності, властиві суспільству на сучасному етапі розвитку, що транслюються у цифровій формі, у вигляді технічних систем та комунікаційних технологій;

- механізми удосконалення результатів людської діяльності та практичних напрямів розвитку суспільства у цифровому середовищі;

- поєднання стійких особистісних рис та якостей, а також соціально-психологічних характеристик, стереотипні моделі

поведінки користувачів у віртуальному просторі, що виявляються у способах комунікації та перетворення інформації.

При цьому до складу цифрової культури ми відносимо знання, уміння, мотивацію та відповідальність, що реалізуються у чотирьох сферах (контент, комунікація, споживання та техносфера). У зв'язку з цим у нашому дослідженні цифрова культура педагога означається як заснована на безперервному оволодінні цифровими компетенціями здатність особистості педагога впевнено, ефективно, критично та безпечно обирати та застосовувати цифрові технології в різних сферах життєдіяльності:

- робота з контентом (створення, пошук, відбір, критична оцінка контенту);

- комунікація (створення, розвиток, підтримка взаємодії, ідентичність, репутація, самопрезентація);

- споживання (використання Інтернету у споживчих цілях – замовлення, послуги, купівлі та ін.);

- техносфера (володіння комп'ютером та програмним забезпеченням), а також готовність педагога до такої діяльності.

В умовах війни та переходом закладів освіти на дистанційний формат навчання, педагоги виявилися зануреними в електронне освітнє середовище, працюючи на різних освітніх платформах, що означило низку проблем: збільшення обсягу роботи, великі часові витрати на підготовку навчальних матеріалів, проблеми зі здоров'ям, труднощі комунікації з учнями, недостатня цифрова компетентність та низка інших.

Цифровізація освітнього середовища передбачає впровадження цифрових технологій у всі сфери діяльності закладу освіти та потребує відповідної професійної підготовки педагогів, формування та оцінки їхньої цифрової культури, орієнтує на розвиток цифрових компетентностей здобувачів освіти. Інтеграція цифрових технологій у освіту покликана удосконалити педагогічні методи та підходи, відкрити нові можливості персоніфікації процесу навчання.

В умовах цифровізації освіти актуальним напрямом розвитку сучасних педагогічних досліджень є створення фундаментальної наукової бази процесу підготовки педагогічних кадрів та підвищення їх кваліфікації для роботи у цифровому освітньому середовищі.

Педагог покликаний не лише передавати предметні знання, вирішувати завдання навчання, виховання та розвитку, а й виконувати нові функції, будучи наставником, відповідальним за формування цифрової грамотності здобувачів освіти. При цьому саме такий педагог впливає на глибинно-змістовні перетворення для підвищення якості освітнього процесу. До цільових педагогічних орієнтирів сучасності при цьому віднесено інтерактивність освітнього процесу, максимальна включеність учнів у спільну діяльність, кросплатформність комунікативної взаємодії, індивідуалізація освітніх траєкторій та ін.

Отже, цифрова культура педагога є одночасно: 1) освітнім результатом професійної підготовки педагога в умовах цифрового освітнього середовища; 2) результатом саморозвитку педагога; 3) результатом синтезу педагогічного (діяльнісного та особистого) досвіду педагога.

Бібліографічний список:

1. Биков В., Лещенко М., Тимчук Л. Цифрова гуманістична педагогіка : посібник. Київ : САММІТ-КНИГА, 2017. 182 с.

2. Масліч С.В. Цифрова компетентність педагога в контексті сучасної освітньої парадигми. *Психолого-педагогічні аспекти навчання дорослих в системі неперервної освіти: збірник тез VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (26 листопада 2020 р.)* / за наук. ред. В.В. Сидоренко. Біла Церква : БІНПО ДВНЗ УМО, 2020. С. 142-146.

3. Шамралуок О.Л. Методика розвитку технологічної культури майстрів виробничого навчання аграрного профілю в умовах регіональної методичної служби. *Проблеми інженерно-педагогічної освіти*. 2018. № 59. С. 88-94.